

dědice odporovati advitalitní smlouvě pro porušení povinného podílu (§ 1254 o. o. z.).

Pokud se týče práva poplatkového, podléhají smlouvy advitalitní poplatku 50 kr. z každého archu. Požívání samo podrobuje se poplatku teprve při skutečném nápadu dědictví dle zásad poplatkového práva o převodu majetku v případě smrti.

Smlouva antichretická (*pactum antichreticum*) je vedlejší úmluva, kterou se zřizuje věřiteli požívání zastavené věci. Tato úmluva je právně neúčinnou (§ 1372 o. o. z.). Dle řím. práva spočívalo »*pactum antichreticum*« v tom, že bylo zástavnímu věřiteli pro jeho zápůjčku dovoleno místo úroků vybírat plody věci zastavené, kterážto smlouva mohla býti platně uzavřena. Tato úmluva byla též před zavedením o. o. z. s tím obmezením dovolena, že povoleným požíváním zástavy nesměly býti překročeny zákonné úroky; pokud se tak stalo, byla smlouva lichvou (§ 9 pat. ze dne 2. prosince 1803). Dle §§ 1372 a 1159 o. o. z. je tudíž:

1. užívání, ne však též požívání zástavy dovoleno, svolí-li k tomu zástavce; spočívá v povaze zástavy, že se zřizuje za tím účelem, by věřitel z věci zastavené byl uspokojen, kdyby závazek v čas nebyl splněn (§ 447 o. o. z.). Tento účel byl by však ohrožen, kdyby bylo věřiteli dovoleno bezvýminečné užívání, tudíž bez vůle nebo proti vůli zástavce.

2. Užívání zástavy, dlužníkem povolené, smí se dít způsobem dlužníkovi neškodným a to z dvojího důvodu, jednak proto, že zástavní věřitel toho musí dbáti, by byla zástava zachována, ježto mu byla jen svěřena a na dále jako před tím zůstává vlastnictvím dlužníkovým a dále též proto, ježto by to odporovalo pojmu a účelu práva zástavního, kdyby jeho integrita byla porušena užíváním.

3. Bylo-li uzavřeno *pactum antichreticum* a bylo-li prohlášeno neplatným, může žádati zástavce za obnovení (vrácení) zástavy, aniž by věřitel měl nároku na náhradu nákladů správních (rozh. ze dne 12. listopadu 1878 n. 9757). Bylo-li s věřitelem umluveno, že tento místo úroků může počítky bráti z nemovitosti dlužníkovy, je to rovněž *pactum antichreticum*, ježto užívání nemovitosti je užíváním věci zastavené a dlužno tudíž úmluvu jtkovou, která uzavřena byla pod rouškou smlouvy pachtovní, posouditi dle její pravé povahy (rozh. ze dne 29. prosince 1858 č. 14740).

Smlouva dědická.

I. Pojem.

Dědickou smlouvou rozuměti sluší dle obč. z. (§ 1249) smlouvu mezi manžely uzavřenou, kterou budoucí pozůstalost nebo poměrná její část se slibuje a slib ten se přijímá; dle Hartmanna a Ungra záleží však dědická smlouva v tom, že dědic testamentem se povolává, testator však zároveň smlouvou se zavazuje testamentu toho neodvolati (§§ 1249 a 1254 o. o. z.).

II. Forma.

Dědická smlouva státi se musí písemně za šetření všech náležitostí písemné závěti (§ 1249 o. o. z.); jest tedy při posuzování otázky, zda dědická smlouva jest platná, přihlížeti k předpisům §§ 578 a násl. o. o. z. (viz čl. Pořízení poslední). Dědickou smlouvu však nelze uzavřítí ve formě privilegovaného testamentu. Dekret dv. komory ze dne 8. března 1818 nařizuje výslovně, že výhod testamentů vojenských § 600 o. o. z. při dědické smlouvě užití nelze. Nálezem nejv. soudu ze dne 2. června 1885